

ETZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6957.

Lwów, sobota, 26 stycznia 1924.

Rok XV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego egzemplarza

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorzęczyński 31. (Tel. 15 i 178).

Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73 i 291).

200.000 Mp.

Na dworcach poza Lwowem 240.000 Mp.

Telefon Redaktora Naczelnego 290.

Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

Krwawy związek „Podwójnego Krzyża”.

Bestjałski napad rabunkowy pod Gródkiem.

NEZWYKŁA PRODUKCJA EKWILI-
BRYSTYCZNA.

Na ulicach Paryża powszechną uwagę zwracali dwaj artyści cyrkwini, z których jeden posuwając się na rękach, nogami do góry, ciągnął drugiego, stojącego głową na dół na małym dwukółowym wózku.

MARSZ. RATAJ OBJĄŁ URZĘDOWANIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. stycznia.

(M) Marsz. Rataj wyzdrowiał i objął urządowanie.

DJETY POSELSKIE — TRZECIA KATEGORIA PŁAC.

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 24. stycznia.

(M) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej przyjęto preliminarz budżetowy Sejmu i Senatu z tą zmianą, że wbrew stanowisku rządu djety poselskie zachowały trzecią kategorię plac. (Pensja podsekretarza stanu). Uchwałą tę komisja powzięła jednomyślnie.

na pokój lub wojnę.

Macdonald jest bowiem zapalczywym pacyfistą.

Przed wojną z Burmą — przez cały czas trwania tej kampanii zwalczał Macdonald z całą energią i otwartą oficjalną polityką wojenną rządu angielskiego. Bardziej jeszcze zapalczywie walczył Macdonald w obrocie idej i pokoju przed wybuchem wojny światowej, grożąc nawet czynnym wystąpieniem proleta riatu angielskiego przeciw wszelkim zbrojeniom.

Akcja ta przysporzyła mu miano germanofila; ściągnęła na niego po-

dejzerie, że popiera plany Niemiec wbrew postulatam i potrzebom demokracji.

W rzeczy samej jednakże jest on wy premier angielski raczej przyjacielem narodu francuskiego, uznając wielkie jego zasługi w walce o wolność narodów i wyzwolenie pracy z pod jarzma kapitalizmu.

Jak więc płacone są zupełnie nadzieje tych wszystkich, którzy spodziewają się obecnie w Anglii ważnych przewrotów gospodarczych lub w zakresie polityki zagranicznej.

Dr. Bronisław H.

Spadek marki polskiej powstrzymany!

Wzrost drożyzny ustał. — Co należy robić, by stan ten podtrzymać?

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa 24 stycznia.

(M) Zwracają tu uwagę na fakt, że od kilku dni wzrost drożyzny ustaje, a nawet daje się zauważyć powolne wprowadzenie nieznaćne potanienie niektórych towarów. Dzieje się to skutkiem wstrzymania spisu marki polskiej wywołanego doradczym zrównoważeniem wpływów i wydatków skarbowych. A to dzięki zwiększeniu dochodów, płynących z podatków. Ten stan rzeczy podąża za sobą stabilizację kursów giełdowych, a z nią ustalenie kursu franka szwajcarskiego

Utrzymanie tego pomyselnego kursu zależne jest wyłącznie tylko od dalszego równomiernego wpłacania podatków, zaliczek, ostatnich wpłat na konto podatkowe ora-

przez zakup bonów podatkowych. Odejście się z wpłatą podatków musi wytrącić zaowocować równowagi stan rachunków skarbu Państwa, podciągając za sobą inflację, a co za tym idzie, spadek marki i wzrost franka waloryzacyjnego, wedle którego płacone wypadnie wyższe podatki w markach.

Utrzymanie waluty naszej na pewnym poziomie ma jeszcze jedno znaczenie: zapobiegnie wzrostowi drożyzny i nie zwiększy kosztów utrzymania, a to pozwoli handlowi i przemysłowi popierać kalkulacje cen na normalnych kosztach handlowych — obniżyć ryzyko, a tym samym zmniejszyć ceny towarów. Osłabi to a może nawet odwróci kierunek wykiwane przesilenie gospodarcze

Nowy rząd angielski.

OGROMNE WRAŻENIE UPADKU BALDWINA W EUROPIE. — NOWY PREMIER NIE JEST SOCJALISTĄ. — JEGO NIEPOPULARNOŚĆ W CZASIE WOJNY, JAKO PRZECIWNIKA ZEROJEŃ. — ZAZARTY PACYFISTA. — MACDONALD JEST PRZYJACIELEM FRANCJI.

Lwów, 25. stycznia

Upadek Baldwina i objęcie po nim władzy przez Ramsaya Macdonalda, aczkolwiek oczekiwane, wywarło ogromne wrażenie w całej Europie, nie wszędzie jednakże ważne to bądź co bądź zdarzenie polityczne należycie zostało zrozumiane.

I tak mylnem byłoby przedewszystkiem zapatrywanie, że rząd w Anglii pozostawać będą obecny pod wyłącznym lub przeważającym wpływem teorii Marksa, gdyż nowy premier Macdonald nie jest wcale socjalistą w naszym rozumieniu, a w skład stronnictwa, któremu przewodzi, wchodzi też licznie silni i wpływami możni intelektualsci, trzymający się zdala od socjalizmu.

Mylnem byłoby więc zapatrywanie, że nowy rząd angielski dbać be-

dzie w pierwszym rzędzie i przede-wszystkiem o położenie materialne robotników bez względu na różny interes państwa, a przewidzieć można raczej łatwo, że, stawiając na pierwszym miejscu interesy państwa z postulatami pierwszym miejscu interesy ekonomiczne ogólne, pogodził się będzie mi robotników Ramsay Macdonald oświadczył zresztą już nieraz w przemówieniach publicznych, że każdy stan, każda klasa społeczna dbać powinna przede-wszystkiem o dobro państwa, chociażby to wymagało pewnych ofiar ze strony jednostek

W tym stanowisku Macdonald w sprawach polityki zagranicznej jest częstokroć pojmovane wskutek pozycji, jaką Macdonald zajmował w tych wszystkich wypadkach, w których Anglia zdecydować się miała

Subskrypcja akcji Banku Emisyjnego.

SUBSKRYBOWAĆ MOŻNA TYLKO W ZIŁOCIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. stycznia.

(M) Dzisiaj odbyła się w P. K. K. P. konferencja prasowa, na której przez komitetu organizacyjnego Banku Polskiego p. Karpiński zapoznał obecnych z planem pracy

Banku emisyjnego. Pan Karpiński oświadczył, że dla zorganizowania Spółki akcyjnej Banku Polskiego wydanych zostanie 1.000.000 akcji po 100 złotych polskich. Udział skarbu Państwa w Banku Polskim nie jest wyłączony statutem, ale uważany jest za niepożądany, a to dlatego, że lepiej będzie zachować charakter prywatny Spółki akcyjnej. O ile jednak w ciągu 2 miesięcy od rozpoczęcia subskrypcji komitet organizacyjny nie zbierze zapisów na 600.000 akcji, Prezydent Rzpltej może wprowadzić do statutu zmiany, które zapewnią rządowi w Banku wpływ odpowiadający przejęciu przez skarż Państwa kapitałowi akcyjnemu. Warunki zapisów na akcje są już gotowe i zostaną ogłoszone natychmiast po zamieszczeniu statutu w dzienniku ustaw.

Senator Karpiński zwrócił uwagę obecnym, że subskrypcja akcji Banku emisyjnego będzie zakończona 31. marca br. Subskrybować można wyłącznie w monetach złotych, a więc w dawnych złotych koronach austro-węgierskich, rublach, markach niemieckich, frankach, dolarach, w futach szterlingów itd. — Poza to w banknotach wysokocennych i dewizach zagranicznych Marki polskie przyjmowane podczas subskrypcji nie będą. Pan senator Karpiński zapewnił, że subskrypcja zostanie ogłoszona w pierwszych dniach przyszłego tygodnia.

PIERWSZE SUBSKRYPCJE NA BANK EMISYJNY.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Oprócz prezydenta Rzpltej subskrybowali także poważne kwoty na Bank Emisyjny prezes min. Grabski, ponadto z większych zapisów wymienić należy: Syndykat Rolniczy warszawski 1000 akcji, Bank Towarzystw Współdzielczych 500 akcji, Kasy przezorności pracowników banku towarzystw współdzielczych 50 akcji.

SPRAWOZDANIE KOMISJI KODYFIKACYJNEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Na 31. stycznia zwołane zostało posiedzenie wspólnej komisji sejmowo-senackiej dla wystudowania sprawozdania z obrad komisji kodyfikacyjnej. Sprawozdanie złoży przewodniczący komisji kodyfikacyjnej prof. Fierich.

BADANIE NADUŻYĆ KOLEJOWYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Sejmowa komisja komunikacyjna powołała do życia podkomisję do badania źródeł nadużyć kolejowych. Na czele tej podkomisji stanie poseł Ostrowski (PSL.). W skład komisji wchodzi posłowie: Gerlicz (ZLN.), Kapeliński (Wyzwolenie), Kuryłowicz (PPS.) i Dolanowicz (CHD).

SLEDZTWO W SPRAWIE P. P. P.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Zamieszani w sprawę PPP kierownicy tej organizacji z Pękosiawskim na czele zostali przewiezieni z więzienia śledczego do więzienia w Mokotowie. Śledztwo przeciw zawieszonemu w urzędowaniu nadkomisarzowi policji Gostyńskiemu prowadzone jest zarówno przez władze policyjne, jak i sądowe

Niema jeszcze waloryzacji ogólnej!

Warszawa, 24. stycznia.
W niektórych pismach w Warszawie ukazała się wiadomość, że został już wydany — na podstawie ustawy o pełnomocnictwach, dekret wprowadzający waloryzację cen (w złotych polskich) wszelkich nieruchomości oraz towarów.
Z bezwzględnie pewnego źródła

dowiadujemy się, że informacja powyższa jest mylna i przedwczesna. Faktem jest, że Ministerstwo skarbu w szybkim tempie opracowuje rozmaite ustawy waloryzacyjne i w również szybkim tempie je ogłasza niemniej jednak wiadomość zacytowana na wstępie nie pokrywa się w tej chwili z rzeczywistością.

Zmniejszanie personelu kolejowego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Z powodu pogłoski, jakoby w roku bieżącym miała się zwiększyć liczba pracowników kolejowych informacją naszego korespondenta, że w r. 1922 polskie koleje państwowe (bez dyrekcji katowickiej) zatrudniały 232.222 pracowników; w roku ubiegłym, t. j. 1923 (również bez dyrekcji katowickiej) 228.155 pracowni-

ków, zaś na rok bieżący 1924, łącznie z dyrekcją katowicką, zatrudniająca 20.192 pracowników, preliminując ogółem 236.577 pracowników. Jak z tego zestawienia wynika w r. 1922 zredukowano 4.067 pracowników, w roku zeszłym zaś 11.750 pracowników. Niema więc mowy o powiększeniu personelu kolejowego.

Kto zostanie następcą Lenina?

Spodziewana opozycja Trockiego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Z Moskwy donoszą, że czynniki tam są przygotowania do kongresu partii komunistycznej, który rozpocznie swe obrady w sobotę t. j. 26. b. m. Kongres ten wyznaczy następcę Lenina. Wśród kandydatów wymienają: Kamieniewa, Stalina, Rykowa i Zinowiewa. Liczą się z otawą, że Trocki rozpocznie akcję

przeciw rządzącym obecnie elementom w Rosji, — i starając się przyciągnąć na swoją stronę armię czerwoną. Wobec tego rada komisji ludowych zwróciła baczną uwagę na kłopotownictwo partii sowieckiej, która spoczywa w pierwszym rządzie w rękach maczelników wydziału politycznego Bubnowa i Unszlichta

Zwłoki Lenina przewieziono do Moskwy.

Moskwa. (Tel. wł. G. P.) Rosyjska radio stacja ogłasza następujący komunikat: Delegacja wyznaczona do eksportowania zwłok Lenina przybyła do miejscowości Gorki. Wczoraj o godz. 7 rano dla oddania ostatniego hołdu zwłokom przybyły liczne delegacje robotnicze. Dziś o godzinie 10 rano zwłoki złożono do trumny i trumnę przykryto czerwonym sztandarem. Zmarłego ubrano w jego zwykły codzienny szary kostjum, do którego przypięto odznaki czerwonego sztandaru. Twarz zmarłego zachowała wszelkie pozory życia. Trumnę nieśli na barkach do stacji Stalin, Krassin, Bucharin, Zinowiew, Kamieniew i Bubnow. Za trumną postępowała rodzina zmarłego.
Po przebyciu czterech kilome-

trów drogi orszak żałobny przybył na stację kolejową Gierasimowo. Po drodze przyłączyły się do orszaku bardzo liczne grupy włościan, przybyłych z okolicznych wsi. O godz. 13 zwłoki przywieziono na żałobnie przybrany dworzec kolejowy w Moskwie. Zwłoki przeniesiono z dworca do Domu Związków zawodowych. Trumnę nieśli przyjaciele zmarłego, włościanie, delegaci generalnego kongresu sowieckich i członkowie rewolucyjnej Rady wojennej. Towarzyszyły pochodowi ogromne tłumy publiczności. O godz. 15 trumnę umieszczono w kolumnowej sali Domu syndykatów, gdzie zwłoki będą przez trzy dni wystawione na widok publiczny.

Gdzie zostanie pochowany Lenin?

Moskwa, 24. stycznia.
Ciało Lenina przewieziono w trumnie debowej z Gorek do Moskwy. Miejsce na grób upatrzone pod tablicą pamiątkową dla ofiar rewolucji, znajdująca się na środkowej wieży w Kremlu na Czerwonym Placu. Grób Lenina będzie znajdował się obok grobu pierwszego prezydenta Weika, Swierdłowa. Sanatorium, gdzie Lenin przepędził ostatnie trzy czwarte roku, znajduje się w miejscowości Gorki, położonej przy linii kolejowej Moskwa—Rjazan.

TROCKI NA POGRZEBIE LENINA

Moskwa. (Tel. wł. G. P.) Trocki przerwie swój urlop i przybędzie na pogrzeb Lenina.

STRAJK KOLEJARZY ANG. PŁISKI KONCA.

(Telefonem od naszego koresp.)
Warszawa, 24. stycznia.
(M) Z Londynu telegrafują, że właściciele kompanii kolejowych zgłosili się do związków zawodowych z propozycją rozpoczęcia układow w sprawie zakończenia strajku kolejowego. Podstawą tych rokowań mają być żądania robotników.

RADA NACZELNA P. S. L.
(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 24. stycznia.
(M) Na 2. i 3. lutego br. zwołaną została do Warszawy Rada Naczelną P. S. L.

ODZNACZENIE POLSKIE DLA KRÓLA ALEKSANDRA.

Belgrad. (Tel. wł. GP). Poseł polski w Belgradzie p. Okęcki w towarzystwie attache wojskowego wręczył dąs ra uczystej audjencji królowi Aleksandrowi odznakę Wielkiego Krzyża Orderu Wirtuti Militari. Następnie w obecności króla poseł Okęcki udekorował ministra wojny generała Paszica 4-tą i 3-cią klasą Orderu V. M., a dowódcę gwardji gen. Ziwickovica 4-tą kl. Orderu V. M.

MÓWI CO INNEGO, NIŻ PREZ COOLIDGE.

Moskwa. (Tel. wł. GP.) Senator amerykański France 1er Moskwy oświadczył korespondentowi „Izwestia”, że rząd Stanów Zjednoczonych starał się być nie o nawiązanie przyjaznych stosunków z rządem sowieckim. Zdaniem sen. France’a, większość narodu amerykańskiego żąda uznania sowieckim.

REWAL WŁĄCZONY DO LINJI LOTNICZYCH EUROPY.

Rewal. (Tel. wł. G. P.) Koła zbliżone do ministerstwa komunikacji donoszą, iż Estonia przygotowuje plan komunikacji lotniczej między Rewlem a ważniejszymi ośrodkami Europy. Projektowane jest utworzenie linii Rewal—Helsinki—Moskwa—Ryga—Królewiec—Stockholm, oraz linii przez Bałtyk do Europy zachodniej. Na liniach, prowadzących nad morzem, komunikacja odbywać się ma również w nocy.

Jak odróżnić fałszywe dolary od prawdziwych.

Istnieje niezawodny sposób odróżnienia dolarów fałszywych od prawdziwych, zwłaszcza emisji przedwojennych. By sprawdzić, czy dolar jest prawdziwy, należy przede wszystkim zwrócić uwagę na kolejny numer banknotu i literkę esej. Zauważając, że dolary znajdujące się z prawej strony u dołu każdego dolara, a mianowicie trzeba dodać dwie ostatnie cyfry numeru, sumę ich podzielić przez 4; jeżeli w rezultacie pozostanie nam 0 — odpowiadać mu winny litery D lub H, jeżeli 1 — to A i C; w razie zaś gdy otrzymujemy z działania ostatek 2 — to winny być litery B i I, jeżeli zaś w ostatek jest 3 — to odpowiadają jej litery O i G.

Zauważyć jednak należy, iż powyższa metoda nie odnosi się do najnowszych emisji dolarów, których zresztą na naszym rynku pieniężnym jest niewiele.

Ponadto stanowią zdeklarowane fałszyfikaty:

- 1) Banknoty emitowane na Federalny Bank Rezerwowy w New-Jorku, a oznaczone literą „c”.
- 2) banknoty emitowane na bank „National” w Pittsburgu, a oznaczone rzymską cyfrą I.
- 3) banknoty, pochodzące rzekomo z Federalnego Banku Rezerwowego w Cleveland, a oznaczone literą „D”. Wszystkie te fałszywe dolary trudno jest rozpoznać, gdyż stanowią one doskonałą reprodukcję fotochemiczną prawdziwych banknotów, do złudzenia naśladowanych przez zorganizowaną bandę fałszerzy.

Kiedy można wypowiedzieć mieszkanie?

Warszawa, 24. stycznia.

Komisja prawnicza przystąpiła wczoraj do rozpatrywania kwestii możliwości wypowiedzenia. Zgodzono się, iż wypowiedzenie jest dopuszczalne w razie niepłacenia czynszu, dalej zgodzono się na możliwość wypowiedzenia lokali zarobkowych z powodu zamierzonej budowy mieszkań, o ile jednak lokal zarobkowy składa się z 1 ubikacji, to właściciel jest zobowiązany dostarczyć innego lokalu. Trzeci wypadek możliwości wypowiedzenia zachodzi wtedy, jeżeli lokator ma drugie mieszkanie w tej samej miejscowości.

Falszowanie legitymacji osobistych

Wobec tego, że władze wojskowe stwierdziły wypadki samowolnych poprawek i uzupełnień przez posiadających wojskowe legitymacje, zwłaszcza w rubryce „ordery i odznaczenia” wydany został specjalny rozkaz ostrzegający, że postępowanie takie będzie kwalifikowane jako fałszowanie dokumentów. Przypomniano też, że legitymacje wojskowe pozbawiają podpisu właściciela, uważane są za nieważne. Do przedłużenia legitymacji uprawniona jest jedynie władza, która odnośną legitymację wydała.

Ewa w szafie.

Wiedeń, w styczniu.

W jednym z pokoi pałacu Landsberg koło Wiednia znalazła służba młodą osobę, która zupełnie nieubrana siedziała w szafie.

Zeznała ona, że została wysłana do pałacu przez bandę włamywaczy, ażeby zbadać, kiedy da się wykonać napad. Znalazszy się przypadkiem w łazience, zobaczyła gotową kąpiel i uczuła nieprzepartą ochotę wykapania się!

Siedząc w wannie usłyszała kroki i przestraszona ukryła się w szafie. Niefortunna amatorka kąpiele została oddana w ręce policji.

PROSPER MERIMEE.

Mateo Falcone.

Nowela korsykańska.

Przełożył z franc. Leon Steinklar.

(Ciąg dalszy).

I rzeczywiście ujrano wkrótce, że w sianie coś się porusza. Wylazł z niego człowiek broczący krwią, z sztyłem w ręku, gdy jednak chciał podnieść się, rana jego zastępiła nie dozwoliła mu trzymać się na nogach. Zachwiał się i upadł. Podoficer rzucił się na niego i wyrwał mu sztył. Pomimo zacietego oporu związano go silnymi postronkami.

Gianetto, leżąc na ziemi, skrzepowany jak wiązka chrustu, zwrócił głowę ku Fortunatowi, który się przybliżył.

— Synu...! — zawołał do niego raczej z pogardą, aniżeli z gniewem.

Chłopiec rzucił mu srebrny pieniądz, który od niego otrzymał, czując, że już nań nie zasługuje, ale więzień nie zdawał się zwracać uwagi na to. Z zimną krwią i całkiem spokojnie rzekł do podoficera:

— Mój drogi Gamba, widzicie sami, że nie mogę w żaden sposób iść. Będziecie musieli zanieść mnie do miasta.

— Biegnij przed chwilą przedź od jelenia — odpowiedział nielitościwy zwycięzca. Bał jednak spokojny. Jestem tak zadowolony z tego, że cię mam w rekach, iż sam nie słyszę się nawet całą milę na plecach — nie czuję wcale zmęczenia. Zresztą sporządzimy ci nosze z gałęzi i z pąszoza twego, a na fojorku znajdą się konie.

— Dobrze — odpowiedział więzień,

Ramsay Mac Donald.

Człowiek i jego program.

TYP PRAWDZIWEGO SZKOTA I SPORTSMENA. — BĘDĄC DZIECKIEM ŁUDU ZDOBYŁ WIDZE TYLKO WŁASNĄ ENERGJĄ. — FISTETA I ITERAT. — NAJLEPSZY MÓWCA ANGLJI O „SREBRNYM GŁOSIE”. — PRZECIWNIK MARXA. — GŁÓWNE ZADANIE: WALKA Z BEZROBOCIEM.

Lwów, 25. stycznia.

(j. p.) Paryski „Excelstor” podaje interesujący wywiad z paryskim korespondentem „Daily Herald’a” oficjalnego organu Labour Party, o osobie nowego premiera angielskiego.

Ramsay Mac Donald — powołał p. George Stocome — jest typem prawdziwego Szkota. Wysokim, smukłym, z niebieskimi oczyma i siwującym z lekka czarnym włosiem — łączy w swej postaci wytworny wdzięk z leżyzną fizyczną.

Ulubionym jego sportem jest golf i turystyka. Naogół jednak przekłada on nad ćwiczenia fizyczne, tak ulubione przez swoich ziemków ciężką pracę w czterech ścianach swej pracowni.

Nowy premier angielski jest samoukiem

w najlepszym jednak wydaniu. Pochodząc z ludu zdobył sobie wiedzę i kulturę tylko dzięki niezłomnej pracy wytrwałości, dzięki której rozwinęła się do wysokiego poziomu jego niezwykła inteligencja i nadzwyczaj bystry sąd. Wspięta

wyjątkową zaiste pamięcią.

Wolny od wszelkiej pedanterii, jest to człowiek odczuwający całą duszą poezję, muzykę i piękno przyrody. To też obok prac poważnych z zakresu ekonomii, polityki i socjologii, jest on autorem wielu cenionych utworów literackich.

Jednakowoż łączy część swego powołania z wdziękami swoim zdolnościom oratorskim

Nazywają go w Anglii popularnie: „silver voice”

srebrny głos,

dzięki niezwykle pięknemu organowi i wymowie, oddającej najsłabsze zabarwienia i wycieniowanie myśli.

Ramsay Mac Donald, jako mówca niema sobie równego między żanami stanu w Anglii. Nie może się z nim mierzyć ani Asquith, którego wymowa jest nieco oschła i pedantyczna, ani Lloyd George często niepoprawny i trywialny w swoich improwizacjach. Jeden tylko z wybitnych polityków M. Snowden, odznaczający się kwiecistym stylem,

KRAWATY światowej marki PAUL OLMER & Cie Paryż

2928

poleca po cenach umiarkowanych

„THE GENTLEMAN”, Lwów, pl. Halicki 12 (róg pl. Batorego).

SZATANSKA INTRYGA

nadzwyczaj sens cynny dramat erotyczny w 6 aktach. W głównej roli niezrównany aktor m. George Arliss. — Akcja odb. w się w S. Stockholmie. — W akcie IV. n ewidzianej dotąd kompozycji TAMIEC AMFITYHDÓW. KINO LEW

Wspaniała wystawa. — Wspaniałe erotyczne sceny.

godacie także nieco słomy na nosze, aby mi było wygodniej.

Podczas gdy strzelcy zajęci byli, jedni sporządzaniem noszów z gałęzi drzewa kasztanowego, drudzy opatrywaniem ran Gianetta, pojawił się nagle na skrecie ścieżki, wiodącej od gaszców leśnych, Mateo Falcone wraz z żoną. Kobieta wlokła się z trudem, pochylona pod brzemieniem olbrzymiego worka kasztanów, mąż zaś kroczył swobodnie obok niej, niosąc jedną strzelbę w rękę, drugą zaś przewieszoną przez plecy, albowiem nie godzi się, by mężczyzna mógł coś innego oprócz swej broni.

Na widok żołnierzy, pierwszą myślą Matea było, że przybyli go uwieźć. Ale skąd ta myśl? Czy miał on jakiś zatarg z sprawiedliwością? Nie. Cieszył się dobrą reputacją, zażywał powszechnie dobrej sławy, ale był Korsykaninem i góralem, a jest bardzo mało górali na Korsyce. Kłóży, badając sumiennie swoją przeszłość, nie znalazłby na jej dnie żadnych drobnych grzeszków, strzałów, pełnię sztyłem i innych podobnych drobnostek. Mateo miał jeszcze bardziej czyste sumienie, aniżeli ktokolwiek inny, gdyż od przeszło dziesięciu lat nie skierował lufy swej strzelby przeciw imieniu człowieka, ale mimo to był przeznany i przygotowywał się do dzielnej obrony na wypadek potrzeby.

— Kobiato — rzekł do Ganseny — połóż twój worek na ziemi i trzymaj się w pogotowiu.

Usłuchała go natychmiast. Dał jej strzelbę, którą miał przewieszoną przez plecy i która mu mogła być zawadą. Nabrał tę strzelbę, którą miał w ręku i zbliżał się z wolna ku domowi, posuwając się wzdłuż drzew ogradzających dro-

gę, gotów za najmniejszą oznaką nieprzyjazną ukryć się za najgrubszy pień, skąd mógł strzelać z bezpiecznego ukrycia. Żona szła w ślad za nim, niosąc jego strzelbę zapasową i ładownicę. Jest to bowiem obowiązek dobrej gospodyni, w czasie walki, nabijać broń męża.

Z drugiej strony podoficer był wielce zaniepokojony, widząc, że Mateo zbliża się tak powolnymi krokami, z strzelbą w ręku i palcem na cynglu.

— Gdyby przypadkiem, myślał sobie w duchu, Mateo był krewnym Gianetta lub jego przyjacielem i gdyby go chciał bronić, nabejce jego dwóch strzelb doszłyby dwóch z nas niewątpliwie. Jak list oddany na pocztę dochodzi do adresata. A gdyby tak mnie wziął na cel, pomimo naszego pokrewieństwa!

W tej niepewności powziął decyzję bardzo śmiała, że jest postanowił zbliżyć się sam do Matea, aby mu opowiedzieć całe zdarzenie i przystąpić do niego, jako dawny znajomy, ale ta krótka przestrożka, dzieląca go od Matea, wydawała mu się okropnie długa.

— Hola, stary przyjacielu, wołał, co tam słychać u siebie, mój poczciwco? To ja, Gamba, twój kuzyn.

Mateo, nieodpowiadając ani słowa, zatrzymał się, a w miarę, jak tamten mówił, podnosił z wolna lufę strzelby, tak, że była zwrócona ku niebu, w chwili, gdy podoficer zbliżył się do niego.

— Dzień dobry, bracie, rzekł podoficer, wyciągając doń rękę. Dawnośmy się nie widzieli.

— Dzień dobry, bracie.

— Przybyłem, by ci mimochodem powiedzieć dzień dobry, tobie i mej poczciwej kuzynce, Popie. Odbiliśmy dziś bardzo uciążliwą drogę, ale nie możemy się skarżyć na nasz trud, albo-

mógłby do pewnego stopnia rywalizować z Mac Donaldem, ale i ten nie posiada równie ujmującej powieściowości, ani tego przedziwnego wyczucia najtrafniejszego zawsze słowa, tego niezwykłego daru wzruszania przekonywania i zjedyniania sobie słuchaczy.

— Czy obecny premier nie popadł w niepopularność w czasie wojny światowej?

— To prawda. Ale od tego czasu naród angielski otrząsnął się z psychozy wojennej i przejęty jest najwyższymi życzeniami społeczeństwa i zgody powszechnej, co zupełnie zgadza się z programem Labour Party.

— Czy prawdą jest, że nowy premier jest teoretykiem Marksizmu?

— Nic fałszywszego, jak to zdanie. Przeciwnie nikt nie zwalczał tak zawzięcie, jak on, tej doktryny, której przeciwstawia ewolucjonizm, a party na pacyfizmie konstruktywnym.

— Jakie główne cele zakłada sobie nowy premier?

— Zwalczenie bezrobocia będzie motorem jego polityki wewnętrznej i dążenie do rozwiązania tego problemu wpływać będzie na ukształtowanie jego polityki zagranicznej jak wogóle rekonstrukcja ekonomiczna Europy jest — zdaniem jego — najważniejszym zadaniem które winno zjednoczyć we współpracy wysiłku wszystkie narody i państwa.

Kilka dat z życia Macdonalda.

Nowy premier angielski urodził się w Szkocji. Liczy obecnie lat 58, posłem do parlamentu został po raz pierwszy w r 1906. Ożeniony jest z córką sławnego chemika Gladstora. Za młodą pracował Macdonald w przedsiębiorstwach handlowych, a studia swoje uzupełniał ucząc się wieczorami. Macdonald podróżował bardzo wiele, między innymi bawił w Australji, Indiach i Ameryce. Przemówienia jego odznaczają się taktem i umiarem.

W nowym gabinecie zasiada rijkownik Wedgwood, zacięty przeciwnik Polaków i protektor Ukraińców

wiem poszczęścił się nam połów znakomity. Pochwyciliśmy właśnie Gianetta Sanpiero.

— Chwała Bogu, wykrzyknęła Giuseppe. Ukradł nam zeszłego tygodnia kozę, która dawała najwięcej mleka.

Te słowa rozweseliły Gambę.

— Bieda — zawołał Mateo — musiał niezawodnie być głodny.

— Hultaj bronił się zawzięcie, jak iew, — mówił dalej podoficer nieco zmieszany — zabił mi jednego z moich strzelców, a nie poprzestając na tem, złamał ramię kapralowi. Ale to nie wielkie nieszczęście, gdyż kapral Charon jest Francuzem. Następnie ukrył się tak dobrze, że sam djabeł nie byłby go znalazł. Bez pomocy mego małego kuzyna Fortunata nie byłbym go nigdy mógł pochwycić.

— Fortunata! — wykrzyknął Mateo.

— Fortunata! — powtórzyła Giuseppe.

— Tak jest. Gianetto ukrył się w tym oto stogu siana, ale mój mały kuzyn wskazał mi jego kryjówkę. Opowiem to też jego wujowi, kapralowi, aby mu przysłał piękny podarunek za jego przysługę. A jego i twoje imię będą wymienione w sprawozdaniu, które wyślę panu prokuratorowi jeneralnemu.

— Przekleństwo! — szepnął po cichu Mateo.

Przybliżyli się do oddziału strzelców. Gianetto leżał już na lektyce i był gotów do odejścia. Gdy ujrzał Matea w towarzystwie Gamby, na ustach jego pojawił się dziwny uśmiech; potem zwracając się ku drzwiom domu, spinał na próg, mówiąc:

— Dom zdradcy!

(Dok. nast.)

MALY FEJLETON.

Jeszcze jeden list do Terezy.

Lwów, 25. stycznia

Szanowny Panie Terezy!

Staram się zawsze w życiu być lojalną... Dlatego przyznając bez wahania, że pierwszy mój list do pana był rodzajem ofensywy... co prawda najzupełniej niewinnej i bezbolesnej.

Niemniej przyznając, że ofensywa ta dała panu zupełnie prawo do repliki.

...Jednakowoż... proszę o wzajemną lojalność... Wszak w replice swojej — jak to już zresztą zazwyczaj bywa w zapasach na pióra — odbija pan czasem ciosy niezadane, nieprawdaz?...
I dlatego uważam za wskazane podjąć jeszcze niniejszą, przypuszczam, że ostatnią turę w naszym piśmiennym turnieju. — Żeby zaś w myśl rady pańskiej „nie stroić się w łąkę skórę, nie będąc kwicą“, zwalnięm zupełnie z partii „damę w pałaszach“ i mówię we własnym imieniu.

Nie wiem, czy ze słuszością nazywał pan wystąpienie moje mistyfikacją... Trafniejszym natomiast znajduję dalsze pańskie określenie, iż, znalezszy w artykule pańskim odpowiednie stygmaty, nawiązałam do nich myśl moją...

Bez kwestji, że w tym wypadku ów „plaszcz pluszowy“, o którym się dziś już tyle mówi we Lwowie był tylko pretekstem — symbolem tej piękniejszej, lepszej formy życia, której wyrzec się każe nam dzisiaj twarda konieczność.

Chciałam dać wyraz temu, że dzisiejsze borykanie się inteligencji naszej o utrzymanie materialne spowodowało życie do jakiejś darwinistycznej, prymitywnej walki o byt, absorbuje całą naszą istotę — i poza „pluszowym plaszczem“ każe wyrzucić się sekroć ciemniejszych warstwie kształcenia intelektualnego, zadowolenia estetycznych i artystycznych...

A jeśli podniosłam ten nieraz heroiczny zaiste wysiłek do utrzymania kulturalnego wyglądu zewnętrznego, to chodziło mi nie o te marne zabiegi kształtowania się na obraz i podobieństwo nuworiszów, ale o wskazanie na ten ohwalebny bój, taki toczy nasza inteligencja w najgorszych warunkach, o swoje prawo do kulturalnego życia, o utrzymanie się na należnym jej poziomie.

O to mi chodziło... nie o obronę strojnisi, dla której fatalaszki są alfa i omega istnienia... Przeciwno tej pojmuję w każdej chwili, na równi z panem, krucjatę, a już z żadnej terytory mojego listu do pana nie wynika abym posądzała pana o chęć serebiania „hipopotamowi“.

Przezwrotnie solidaryzuję się zupełnie z panem w napiętnowaniu panoszącej się dziś i wśród sfer inteligentnych żądzy zbytku za wszelką cenę, która... przyznając to, jakkolwiek z przykrością, wyjątkowo wiele nie tylko młodych głów, ale... i dojrzałych głów niewieścieli... doprowadziła do rozluźnienia zasad moralnych i degeneracji pojęć...

I w tych dwóch ostatnich przyczynach można, niestety, znaleźć rozwiązane zagadki, jakim cudem mnożą się i prosperują u nas na gruncie nędzy szerokie sfery owe iluzoryczne luksusowe sklepy konfekcyjne modniarskie i t. p.

Nie z uszczerbku głodomorskich pensji urzędniczych czerpią one swoje soki żywotne... ale z tamtych bagien... z niezdrowej spekulacji, la-

pownictwa i innego rodzaju nędzy etycznej i moralnej... o której się nawet myśleć nie chce!...

Mam nadzieję, że się nie pomyli,

przypuszczając, iż obecnie uzgodniłmy w zapamiętaniu nasze poglądy”
J. Peleńska.

Zatwierdzony wyrok na Skrudlika.

Warszawa, 24. stycznia

Zaana jest głębia sprawa o zdradę stanu, szpiegostwo itp. przeciw towarzyszowi, zbrojeniu ze Skrudlika, Grigiera, Cieciskiego, Frydmanówny et cetera. Głównym oskarżonym był Mieczysław Skrudlik, b. porucznik i żandarmerji polskiej, tytułujący się doktorem filozofji. Sąd okręgowy swego czasu wydał wyrok skazujący Skrudli-

ka za przekroczenie władzy i ukrywanie osoby, która popełniła zbrodnię, na 2 lata zwykłego więzienia, uznawianą go natomiast z zarzutu szpiegostwa.

Sądkiem apelacji sprawa ta, po raz wtóry znalazła się na wokandy: sądu apelacyjnego i zakończyła się dzisiaj zatwierdzeniem wyroku I instancji, skazującemu Skrudlika na 2 lata więzienia.

Jak można mieć za darmo kosztowne futro i jeszcze zarobić.

Paryż, 23. stycznia.

(jp) Ciekawym przyczynkiem do obrazu demoralizacji, jakiej ulegają w pogoni za zbytkiem, zamożne sfery społeczeństwa współczesnego, może być proces, jaki obecnie miał miejsce w Paryżu... a mógł niestety, zdarzyć się i gdzie indziej. Jako oskarżona stawała dama z najlepszego towarzystwa p. Violetta Wille wraz ze swoim przyjacielem p. Le Gall pod zarzutem sprzeniewierzenia dwóch kosztownych futer na szkodę właściciela pierwszorzędnego magazynu przy ul. Colisee p. Rosnera.

Dama ta mianowicie nabyła w powyższym magazynie dwa futra

sobołowe, rzekomo dla siebie i dla swej kuzynki, za umówioną cenę 27 tysięcy franków za każde. Pięniędzy jednak nie uiściła, natomiast za pośrednictwem wymienionego poprzednio p. Le Gall, jeszcze tego samego dnia sprzedała jedno z tych futer bankierowi p. Lechat za kwotę 10 tysięcy franków.

Sprawa ta wywołała ogromny skandal w towarzystwie paryskim. Wyrok jednak dotychczas nie zapadł, gdyż ze względu na to, że dobrana para zrzuca na siebie wzajemnie odpowiedzialność, sędzia odroczył rozprawę, celem przesłuchania świadków.

Krwawy związek „Podwójnego krzyża“.

SŁUŻYŁ SPRAWOM KULTURY — A MAGAZYNOWAŁ BOMBY I EKRAZYTY.

Budapeszt, 24. stycznia.

(jp) W Budapeszcie dokonano cznych aresztowań w związku z wykryciem dwóch tajnych stowarzyszeń, które — jak ze śledztwa wynika — miały za cel urządzenie zamachów dynamitowych. Jednym z tych stowarzyszeń, noszącym nazwę „Rezerwa ochrony pracy“ kierował p. M. Gyallay oraz lekarz dr. Koss. W lokalnościach stowarzyszenia znaleziono wielką liczbę karabinów i innej broni. Aresztowani utrzymują jednak, że nie planu-

wali żadnego zamachu, a broń służyć miała tylko celom defenzywnym stowarzyszenia.

W drugim stowarzyszeniu „Krwawy związek podwójnego krzyża“ znaleziono całe magazyny materiałów wybuchowych. Cele tego związku nie są jeszcze zbadane, członkowie jego jednak twierdzą, że mieli na widoku wyłącznie „sprawy kulturalne“. Mimo to jednak polska policja uznaje za stosowne tych niezwykłych propagatorów kultury zaatakować pod kluczem.

OD WYDAWNICTWA.

Wskutek rosnącej wadał drożyzny, w szczególności podrożeń kosztów druku i robocizny o 90%, zniewoleni jesteśmy wspólnie z innymi pilsinami podwyższyć

z dniem 25 stycznia

cenę pojedynczego egzemplarza na

200.000 Marek

Od dnia 1. lutego wynosi prenumerata miesięczna:

miejskowa bez dostawy	Mkp. 5,400,000
miejskowa z dostawą i zamiejscowa	Mkp. 6,000,000
zagraniczna	Mkp. 6,500,000

z zastrzeżeniem dopłaty na wypadek dalszego podwyższenia ceny pojedynczego egzemplarza.

P. T. Czytelników prosimy o wpłacenie najdalej do 31 stycznia prenumeraty za miesiąc luty w powyżej podanej kwocie wraz z ewentualnymi zaległościami a to tem pewniej, ileż dnia 1. lutego w trzymamy bezwarunkowo dostawę pisma wszystkim P. T. Prenumeratorom z prenumeratą zalegającym.

Czeków P. K. O. nie wyyłamy.

Wydawnictwo „Gazety Porannej“.

Egzaminy urzędnicze.

Warszawa, 23. stycznia.

Omawiany z dawną projektem rozporządzenia o służbie przygotowawczej i egzaminach urzędniczych został ostatecznie uzgodniony. Projekt ten w najistotniejszej części przewiduje bliższe ustalenie przedmiotów egzaminacyjnych przez prezesa ministrów w porozumieniu z właściwymi ministrami. Poza tem ustalono zupełne uwolnienie od egzaminów urzędników trzeciego stopnia, a również za zgodą odnośnych ministrów urzędników czwartego, piątego i szóstego stopnia. Zwolnieni od egzaminów będą tylko ci urzędnicy, którzy w b. państwach zabórczych zajmowali stanowiska t. zw. konceptowe.

Interesa drzewne posła Pawłowskiego.

Lwów, 23. stycznia.

Dowiadujemy się rzeczy, które rzucają ciekawe światło na dzisiejsze stosunki parlamentarne. Ministerstwo rob. publ. zawarło jeszcze w dniu 15. września 1920 r. umowę ze Ską leśną „Zagroda“ w sprawie eksploatacji drzewostanów w nadleśnictwach Berehy, Staszawa, Michów i Dobromil w Małopolsce. — Drzewo z tych nadleśnictw w ilości 500 000 m. kub. przeznaczone było na cele odbudowy kraju. Ska „Zagroda“, której właścicielem jest pos. Pawłowski, zobowiązała się wyeksploatować przydzielony materiał drzewny w przeciągu 5-ciu lat, tj. do r. 1926, dając bezpłatnie Ministerstwu robót publicznych po przebiegu drzewa z każdych 100 m. kub. 24 m. kub. drzewa przerobionego. Był to zwyczajny tylko, upozorowany rabunek Skarbu Państwa, dokonywany przy wpływach politycznych przez Ską „Zagrodę“.

Lecz na tem nie koniec. W dniu 25. lutego 1921 r. Min. rob. publ. na prośbę „Zagrody“ opuściła na każdych 100 m. kub. drzewa okrągłego na pniu 10 m. kub. materiałów tartych, tak, że istotnie Ska „Zagroda“ zobowiązała się oddać Ministerstwu za każdych 100 m. kub. drzewa na pniu 20 m. kub. materiałów tartych, lub 16 m. kub. gotowych elementów domu.

Kontrola państwa zbadała stan rzeczy i uznała, że warunki umowy między Min. rob. publ. a Ską „Zagroda“ są dla Skarbu niekorzystne, mimo to przeważały wpływy posła Pawłowskiego i jego przyjaciół politycznych i skandalicznej umowy nie rozwiązano. W ten sposób Skarb Państwa ponosi szkody na grubie miljarady, które toną w kieszeni Pawłowskiego i jego jawnych czy cichych współników.

Podajemy fakt niczem nie odparty do publicznej wiadomości i wzywamy Rząd, by bezzwłocznie poddał rewizji wszystkie umowy z różnymi spółkami, poprzednio zawarte, gdyż taka gospodarka doprowadziła musi kraj do finansowej ruiny.

ARESZTOWANIE KOBIETY-SZPIEGA W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł. G. P.). Russpress donosi, że w Warszawie aresztowano mejaką panią Jefremową, pod zarzutem akcji szpiegowskiej na rzecz Rosji.

**FRANK
WALORYZACYJNY:**
na 25 bm. 1,910.000 Mk.

**MARKA POLSKA NA GIELDZIE
PARYSKIEJ.**

Paryż. (Tel. wł. G. P.) Od poniedziałku przyszłego tygodnia giełda paryska będzie notowała nie t.w. przeciętne kursa giełdy warszawskiej, lecz wszystkie kursa dzienne.

8% W KREDYCIE MARKOWYM.

Warszawa. (W.) PKKP w dniach najbliższych podniesie stopę dla kredytu markowego do 8 proc. w stosunku miesięcznym, oraz 50 proc. prowizji od przypadających należności.

VIVANT SEQUENTES!

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) Prez. Grabski zapisał się na 100 akcji Banku Emisyjnego.

**RUNĘŁY 3 MOSTY W ZACH. MAŁO-
POLSCIE.**

Kraków. (Tel. wł. G. P.) Województwo informuje że w powiecie bocheńskim z powodu pływającej kry runęły 3 mosty: na Rabie w Maikowie, Bogucicach i Ujściu Solnem. Most w Proszowie również częściowo zniszczony.

DZIEŃ ŻALOBY W SOWDEPII.

Moskwa. (Tel. wł. G. P.) Wolff Wedle postanowień rządu sowieckiego, dzień 21 stycznia jako dzień śmierci Lenina został uznany za dzień żałoby.

**ZGON LENINA NIE PRZEJEDNĄŁ
WASZYNGTONU.**

Waszyngton. W kołach rządowych oświadczają że śmierć Lenina nie wpłynie na zmianę polityki rządu Stanów Zjedn. wobec Rosji i obowiązywać będą nadal te wytyczne, jakie nakreślił w swym orędziu prezydent Coolidge.

**„OZIEBIE PRZYJĘCIE” BENESZA
W LONDYNIE.**

Wiedeń. (Tel. wł. G. P.) „N. F. Presse” z Londynu O rozmowach dra Benesza z lordem Curzonem donoszą że lord angielski ze ton ich był bardzo oziębły i że drowi Beneszowi z trudnością udało się skłonić podsekretarza stanu sir Williama Tyrella do koferencji. Dyplomaci czescy zapewniali mroczystość, że nie został zawarty żaden tajny traktat wojskowy i że w całym traktacie nie ma ani jednego punktu, dotyczącego spraw wojskowych.

**ODEZWA PREMIERA GRABSKIEGO
ZAPOWIADA SANACJĘ PIENIĄDZA.**

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) Prez. Grabski przedstawił na posiedzeniu Rady Ministrów projekt odezwy do społeczeństwa w związku z pierwszym okresem sanacji skarbu. Odezwa zaznacza, że z początkiem lutego rząd absolutnie zaprzestanie emisji na potrzeby skarbu, oraz zapowiada, że w najbliższym tygodniu utworzony będzie Bank Emisyjny, który dla ludności zdrowy pieniądź. Odezwa wzywa społeczeństwo do współdziałania.

**KOMISARZ I RADY OSZCZĘDNO-
ŚCIOWE.**

Warszawa. (Tel. wł. G. P.) Na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów, komisarz oszczędnościowy p. Moskałewski złoży wniosek, domagający się wyznaczenia komisarzy oszczędnościowych dla poszczególnych ministerstw powołania Rady oszczędnościowej oraz Rady dla ustalenia podstaw reorganizacji administracji państwowej.

W Anglii wybuchnie strajk generalny.

Londyn. (Tel. wł. G. P.) Ostatnie wiadomości o strajku kolejowym w Anglii kazały wnosić, że Hieronimstwo akcji strajkowej spodziewa się w krótkim czasie wybuchu strajku generalnego.

Wedle ostatnich informacji dzienników londyńskich pośrednictwo Macdonalda w sprawie strajku kolejowego nie osiągnęło pożądanego rezultatu.

Szturm inwalidów na parlament.

WYMUSILI NA MINISTRZE PISEMNA DEKLARACJE.

Wiedeń. (Tel. wł. G. P.) Dziś rano do wnętrza gmachu parlamentarnego wtargnęło około 300 inwalidów wojennych i innych ofiar wojny, którym nie wypłacono dotychczas przyznanej im renty Demonstranci obsadzili halę wejściową, oświadczając, że gotowi są stawić czoło policji, gdyby ta próbowała ich rozprześcić. Swoją szturmą na parlament tłumaczyli skrajną nędzą. Min. Schmidt udał się do demonstrantów, celem załatwienia sporu i przyrzekł zmianę ustawy o rentach inwalidzkich. Jednakowoż dopiero po pisemnym potwierdzeniu tych zobowiązań, demonstranci zdecydowali się opuścić gmach parlamentu.

Prez. Praszek denuncjował Masaryka

NOWE REWELACJE PRASY O SKANDALU SPIRYTUSOWYM.

Praga, 23. stycznia.

(f) „Spirytusowa” afery czeska zafascynowała coraz szersze kręgi i przysięga rozmiary politycznego skandalu, gdyż wciągnięte są w nią wszystkie niemal wybitniejsze osobistości Czechosłowacji.

Wiedeńska „Wiener Stunde” donosi, że w tajnych archiwach strajkowych, przewiezionych do Pragi, znaleziono interesujące dokumenty, z których wynika, że obecny prezydent senatu Praszek swego czasu zwrócił się do c. k. cesarskiej kancelarii, denuncjując Masaryka ówczesnego profesora uniwersytetu.

Listy te znane są już oddawna w Pradze, skutkiem czego stanowisko Praszka od pewnego czasu jest silnie zachwiane. Dobił go znany incydent na przyjęciu noworocznym, gdy prez. Masaryk odmówił mu audjencji.

Wobec tego „buszując” wygłada, iż zarząd partji agraryjszy ogłasza w dzisiejszym „Venkovie” dalsze relacje z pracy komisji śledczej, powołanej do zbadania afery Praszka. Komisja doszła do wniosku, że „nie ma żadnego powodu powątpiewać o prawdziwości oświadczenia Praszka, złożonego w listopadzie 1923 co do jego stosunku do centrali spirytusowej i że wobec tego cała sprawa jest definitywnie wyjaśniona” (!). Mimo to uważa komisja za wskazane, że względu na sytuację wewnętrzną - polityczną, wywołaną tą aferą, aby prezydent senatu Praszek poniósł ofiarę osobistą i zrzekł się swoich funkcji.

Zarząd partji agraryjszy przyjął sprawozdanie do wiadomości, po czem prezydent Praszek oświadczył, że składa swe funkcje.

**O SKŁAD MATERJAŁÓW WOJENNYCH
DLA POLSKI.**

Genewa. (Tel. wł. G. P.) Komitet rzeczoznawców, który ma przeprowadzić badania w Gdańsku w sprawie miejsca na skład materiałów wojennych dla Polski, do którego należą Berg (Danja), Hoernoll (Szwecja), gen. Saur (Francja), Smith (Anglja), wyjeżdża do Gdańska z końcem stycznia. Komitet przedłoży sprawozdanie na sesji Rady Ligi, która rozpocznie się 10 marca.

**MACDONALD WYGŁOSI EXPOSE
12. LUTEGO.**

Londyn. (Tel. wł. G. P.) Mac Donald przedstawi w Izbie gmin dnia 12. lutego swój program. „Daily Herald”, organ partji pracy pisze, że partja pracy obejmując rząd, świadomą jest trudności, na jakie napotkać musi gabinet, który opiera się na jednej trzeciej członków Izby gmin. Gdyby podjęta przez partję pracy próba nie powiodła się, to nastąpi bardzo przykry zwrot w kierunku reakcji.

POWSTANIE NA FILIPINACH.

Nowy Jork. (Tel. wł. G. P.) Powstanie na Filipinach trwa w dalszym ciągu. Oddziały partyzanckie stacją wciąż walczyć z wojskami amerykańskimi. Ameryk. okręty wojenne patrolują wbrzeża wzdłuż Archipelagu.

**VOTUM NIEUFUNGŚCI KONSERWA-
TYSTÓW.**

Berlin. (Tel. wł. G. P.) Według do

Nowiny z Przemysła.

Przem. śl. w styczniu.

(d) Brak lokali publicznych. Stosunki przemyskie pod względem towarzyskim są obecnie w porze zimowej nieznośne. Od kilku miesięcy niema w mieście lokalu publicznego, a szerokie koła społeczeństwa uciekają do zamkniętych „Klubów towarzyskich” lub cukierni. — W szczególności inteligencja odczuwa brak punktu zbowego. Pierwszorzędna ogis kawiarnia „Grand” jest obecnie w porze przedpołudniowej punktem zbowym „czarnej giełdy” i rozmaitych osobników, trudniących się paserstwem, zaś w porze wieczornej rozbit tam namioty kabaret, którego wartość artystyczna jest przeciętna. Tak więc życie na prowincji jest szare i beznadziejne, tembardziej, że warunki życiowe są coraz trudniejsze.

Niedola właścicieli realności. Artykuł, który pojawił się w ubiegłym tygodniu w „Gazecie Porannej” o stosunkach między właścicielami realności a lokatorami, a pochodzący od jednego z Czytelników przem. śl., wywołał rozmaite komentarze. Odnośny artykuł omawiał sprawę właściciela realności przy ul. Jagiellońskiej. Ze względu na komentarze musimy zaznaczyć, że artykuł był wprawdzie jednostronny, ale należy zawsze udzielić głosu nawet rzekomo „pokrzywdzonemu”. Sferom niezadowolonym umiścimy chętnie rzeczową replikę, która by przedstawiła sprawę w świetle prawdy.

**Tamieć robaków przy świetle
księżycyca.**

Paryż, w styczniu. Członek „Institut de France”, Gravier, miał w tych dniach niezmiernie ciekawy odczyt o oddziaływaniu światła księżycowego na żywą przyrodę. Znane są objawy tzw. lunatyzmu, znaną jest część, jaką wiele ludów dzieł oddaje księżycowi.

Należy wspomnieć o dziwnym zjawisku, jakie zachodzi na morzu, u wybrzeży wysp Samoa. Podczas kwadry księżycyca woda robi się poprostu od niezliczonej masy dużych robaków, zwanych „poldo”, które wypływają na powierzchnię i kołyszają się rytmicznie. Ilość ich jest tak niezmierna, że morze wygląda niby rosół z makaronem. — Wówczas krajowcy urządzają sobie nielada ucztę, łowią owe robaki wiekami i ciekakami i pożerając na surowo. — Rzecz znamienna, że zjawisko to zachodzi regularnie tylko podczas kwadry.

Uczni wyrażają przekonanie, że księżyc wywiera tak fascynujący wpływ na życie stworzenia, iż wykonują wszystkie opisane ruchy, jak magnetyzowane. Inną sadzą znów, że zjawisko to jest poprostu w związku z przyplływem i odpływem.

**Bizuterje baronowej w rełach
graczy.**

Warszawa, 23. stycznia.

Przed kilku dniami baronowa H. zawiadomiła urząd śledczy, że przed świętami Bożego Narodzenia powierzyła niejakiemu Działeckiemu łańcuszek platynowy z 93 brylantami i perłami oraz broszkę z dwoma brylantami i perłami wartości 15 miliardów mk. Działeckie z bizuterją znikł. Urząd śledczy ustalił, że Działeckie obracał się w kołach graczy, przegrywając znaczne sumy, pochodzące z zastawu bizuterji.

Ostatecznie Działeckie został ujęty w Alejach Jerozolimskich w trakcie spotkania ze swoją żoną. Badany przyznał się do przywłaszczenia i zastawienia powierzonych mu przez baronową B. klejnotów. Bizuterję w całości odebrano. Działeckiego aresztowano.

**SZWECJA CHCE WYSTĄPIĆ Z LIGI
NARODÓW.**

Berlin. (Tel. wł. G. P.) „Lokalanzeiger” donosi z Kopenhagi, że w Izbie parlamentu szwedzkiego zgłoszono wniosek o uchwalenie wystąpienia Szwecji z Ligi Narodów.

Czytacie „Szczytkę”

Lwów 24 stycznia

WYDAWNICTWO „GAZ. PORANNEJ” DO P. T. PRENUMERATORÓW!

Wobec tego, że gotówka wpłacona na czeki Pocztowej Kasy Oszczędności dochodzi nas bardzo często dopiero po 2 tygodniach, zawiadamiamy P. T. Prenumeratorów, że odtąd czeków na wpłatę prenumeraty wysyłać nie będziemy. — Prosimy tedy o nadsyłanie nam prenumeraty przekazami pocztowymi, przyczem zwracamy uwagę, że wobec niskich cen prenumeraty portu przekazu prenumeracyjnej nie może być potrącone.

(j. p.) **Odzawianie gmachu Skarbkowskiego.** Obecni dzierżawcy gmachu Skarbkowskiego przystąpił do gruntownego odnowienia i naprawy tego olbrzymiego zabudowania, które wskutek długiego zaniedbania w ostatnich czasach poczęło się chylić bardzo niebezpiecznie ku ruinie. Dotychczas naprawiono już dachy, odnowiono część fasad, uporządkowano terasę od strony placu Krakowskiego oraz dokonano odnowienia sali posejmowej, w której obradował pierwszy Sejm galicyjski, przyczem z całym pietysmem zachowano jej pierwotny charakter. Obecnie salę tę wynajmują na rozmaite zebrania, zabawy itp. Obecnie przeprowadza się adaptację w sali Filharmonji, a z wiosną nastąpi odnowienie frontonu gmachu z zachowaniem jego dotychczasowego stylu. Dzierżawcy mają też zamiar usunąć z gmachu magazyny, obciążające zbytek konstrukcję, co niedawno, jak wiadomo, stało się przyczyną zawalenia jednej z ubikacji, celem przelocowania tych magazynów na mieszkania prywatne.

Nabużeństwo za śp. Jana Kilińskiego. W poniedziałek, 28. stycznia 1924 r. jako w 105 rocznicę zgonu szwecypolki i Bohatera Warszawy Jana Kilińskiego odbędzie się w kościele O. Dominikanów o g. 11 przedpoł. Uroczyste Nabużeństwo Żalobne, na które zaprasza Władze państwowe i wojskowe, Reprezentację m. Lwowa, Stowarzyszenia, Organizacje narodowe, Cechy i Czwatelstwo miasta Cech szwecypolki lwowskich.

Koncert na dochód „Rodziny Sieroci” odbędzie się w sobotę, dnia 26. stycznia 1924 r. o godz. 8 wieczór w Ognisku Oficerskim przy ul. Fredry. I. p. z łaskawym współudziałem pp. Kończakowej (śpiew), Ely Oliadek (solo na harcie), Marty Śludan (skrzypce) i dr. Masłowskiego (śpiew). Strój wycieczny. Po koncercie zabawa taneczna. Bilety do nabycia wcześniej w Ognisku Ofic. codziennie od godz. 6—8 wiecz. Wstęp 3 miliony; akademicki 1 milion.

(jp) **Walne zgromadzenie weteranów r. 1863.** odbyło się tradycyjnym zwyczajem w rocznicę wybuchu powstania, dnia 22 stycznia. Prezes profesor Sroczyński zgłosił zebranie i zdał sprawę z działalności Związku za rok ubiegły poczem dokonano wyboru uzupełniającego do wydziału. Wiceprezesem wybrano p. Marijana Kuczyńskiego, do wydziału pp. Kazeckiego i Kepińskiego. Dyr. Bolesław Lewicki jako drugi wiceprezes złożył tytułem wkładki rocznej członka wspierającego kwotę 50 milj. nadto przez korzystną sprzedaż listu zast. należącego do związku przysporzył Towarzystwu 50 milionów. — Kwota ta ma zostać rozdzieloną pomiędzy niezamożnych członków stowarzyszenia. — Przy tej sposobności należy zwrócić uwagę społeczeństwa, że większość sędziwych bojowników o wolność, których liczba stopniała w naszym miesiącu do 24 osób znajduje się w przykrem położeniu materialnym. Świętym a nietrudnym do spełnienia obowiązkiem jest zatem odpowiednimi składkami zapewnić o schyłku żywota cieżogodnym weteranom byt bez troski.

Konferencja zwołana przez Izbę handlową i przemysłową na 26. bm o godz. 5. popołudniu w sprawie drugiej zaliczki na podatek majątkowy, oraz w sprawie sytuacji wyworzonej waloryzacji cła publicznego, odbędzie się wyłącznie tylko za zaproszeniem.

Wieczór styczniowy. W niedzielę 27. bm. urządzi „Sokoła-Macierzy” w swojej sali przy ul. Zimorowicza l. 8 Uroczysty wieczór styczniowy. Początek o godz. 7 wieczorem. Bilety nabywać można od

Rozwiązanie zebrania „Badaczy Pisma”.

Lwów, 25. stycznia. (h) Jedno z licznych we Lwowie gniazd badaczy pisma świętego znajduje się od dłuższego czasu przy ul. Lwowskich Dzieci 26. Kilkakrotnie już tam wkraczała policja i rozwiązywała niedozwolone zebrania „wiernych”, które co pewien czas odbywają się w domu nicjakiego Patrasza, apostoła tejże sekty.

W dniu wczorajszym dowiedział się VI kom. P. P., że w wzmiankowanym mieszkaniu odbywa się znowu zebranie „badaczy”. Wystąpił na miejsce st. post. Lautsch zastał w mieszkaniu Patrasza 21 osób obojga płci, zajętych słuchaniem wykładu Lautsch zebranie rozwiązał, oraz skonfiskował 17 egzemplarzy podręcznika do modlitwy tej sekty.

Bestialski napad rabunkowy pod Gródkiem.

Gródek Jagiel. w styczniu. (h) Onegdaj, między przysiółkami Kiepromiem a Kalinka pow. Gródek Jagielloński, parolcy Jan Szezeba, Wasyl Hrycyniak, oraz Stefan Hrycyniak rapadli w celach rabunkowych na jadącego saniami Mikołaja Petera. Napastnicy w bestialski sposób znęcali się nad napadniętym, bijąc go biczyskiem, a wyrwawszy mu lewą rękę, zrzucili go z sanii. Kiedy rapadnięty usiłował się uciec, Szezeba chwycił za siekiere,

chcąc go porabić. Peter widząc co się święci pozostawił w rękach bandytów sianie wraz z końmi, a sam zbiegł do lasu.

Zawiadomiony o powyższym wypadku post. P. P. w Gródku, wszczął natychmiast dochodzenia, które doprowadziły do ujęcia Jana Szezerby i Wasyla Hrycyniaka. Za zbiegiem Stefanem Hrycyniakiem poszukiwanią trwa dalej. Obu bandytów odstawiono już do sądu w Gródku Jagiellońskim.

dziś w kancelarji „Sokoła-Macierzy” od 6 do 9 wieczorem.

Koncert p. Stanisławy Korwin-Szymanowskiej, znakomitej śpiewaczki, zapowiada Büro Tuerka na niedzielę, dn. 27. bm. o godz. 11 min. 30 w południe. Koncert odbędzie się w sali Tow. Muzycznego Oprócz p. Szymanowskiej weźmie w koncercie udział chlubnie znana pianistka p. H. Ottawowa. Program koncertu przedstawia się niezwykle zajmująco. P. Szymanowska odśpiewa pieśni Mozarta, Chopina, Melzera, Friemana, Niewiadomskiego, Soltysa i innych, oraz pieśni włoskie, francuskie i rosyjskie. P. Ottawowa odegra utwory fortepianowe Rameau, Granadosa i Melzera. Dochód z koncertu przeznaczony na budowę gimnazjum im. Komisji Edukacyjnej w Brzechowicach. Bilety do nabycia w składzie nut Seyfartta i Georgiana przy ul. Akademickiej, w dniu koncertu przy kasie.

Kasyno i Koło lit. art. donosi, że IV z rzędu „dancing” odbędzie się w niedzielę dnia 27. bm. Początek o godz. 5. Nieliczne już legitymacje wydaje sekretariat oświadczenie zgłaszającym tylko we środę, czwartek, piątek i sobotę od godz. 5—7 w. W dzień zabawy legitymacyj bezwzględnie wydawać się nie będzie, a nawet kasa wstępów przy wejściu na salę będzie od godz. 8 wieczorem zamknięta i od tej chwili wstęp na salę wstrzymanym. Ceny te same. Wszelkie poprzednie warunki obowiązują nadal.

Cena pieczywa poszła znowu w górę. W tym tygodniu po raz drugi. Za kłgr. bocenek chleba płacono dzisiaj 700 000 mp., o 100 000 więcej, niż w dniu wczorajszym; za małą bułeczkę 70 000 mp.

W sprawie samobójstwa Krywockiego i Władysława Andruszki informuje nas rodzina tego drugiego, że Andruszko popełnił samobójstwo jedynie pod wpływem namowy ze strony Krywockiego.

(h) **Pożar, który mógł przybrać groźne rozmiary.** Wczoraj po północy skutkiem zajęcia się sadzy w komnie w realności przy ul. Szpitalnej 2. wybuchł pożar, który zniszczył część I. p. tej realności. Stąd przedostały się płomienie do sąsiedniej realności i poczęły już obejmować mieszczący się w tej realności magazyn papieru N. Quellera. Zawieszona straż pożarna, która przybyła na czas, ogień zlokalizowała.

(h) **Student medycyny okradziony z garderoby.** Zamieszkały w domu przy ul. Pijarów 35, stud. med. Jan Doroszyński, doniósł policji, że miewyśledzony na razie sprawca skradł mu z pokoju ubranie żakietowe, parę bucików i skórzaną walizę z drobiazgami, wart. 700 milj.

(h) **Kradzież dywanów perskich.** Wczoraj przedpołudniem służąca dra Józefa Ringla, zam. przy ul. Dąbrowskiego 10, wywiesiła na ganek celem wyrzepania dwa dywany perskie wart. miliard marek. Gdy po krótkiej nieobecności powróciła na ganek, dywanów już nie zastała.

(h) **Zguba koleczyka.** Emanuel Goldberg, zam. przy ul. Zielonej 20 doniósł wczoraj, iż żona jego przechodząc ulicą

mi. Romanowicza, Akademicką i pl. Marjackim zgubiła jeden koleczyk wart. 100 milj.

(h) **Smutny epilog wesołej zabawy.** W czasie wesołej zabawy zakrapianej mocno alkoholem, Stanisław Krzmarz i Feliks Megiera, wywołali awanturę i bijatykę i przy tej sposobności wyhili szybę wystawowa wart. 25 milj. w szybkę Tennenbauma przy ul. Gródeckiej, za co powędrowali do kozy.

(h) **Ujęcie złodziei.** W fabryce konserw Ruckera przy ul. Żółkiewskiej skradzione onegdaj fartuchy męskie i damskie oraz bluzy robotnicze wart. 300 milj. Wczoraj III. kom. P. P. ujął sprawców tej kradzieży, a mianowicie Stefana Kapustę i Karola Loneckiego, których oddano do aresztów policyjnych.

PRZYJMUJE REKOPISY DO PRZEPISYWANIA NA MASZYNIE, ZGŁOŚZENIA W ADMINISTRACJI „GAZETY LWOWSKIEJ”, UL. PODWALE L. 3, I PIĘTRO. OD GODZ. 9—3 I 5—7. 322

Z dnia 24 stycznia.

Giędy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 24 stycznia.

(Kursa końcowe). N. Jork 379 trzy czwarte, Londyn 24,43, Paryż 25,75. Wiedeń 0,0081½, Praga 16,77½. Włochy 25,10, Belgja 23,50, Budapeszt 0,198½, Sefia 4,10, Helzingfors 14,35, Holandia 214,50, Chrystjanja 80,50, Kopenhaga 94, Sztokholm 150,25, Hiszpania 73,50, Bukareszt 2,90, Berlin 0,135, Belgrad 6,62½, Ateny 11,50. (AW.)

GIEŁDA BERLIŃSKA.

Berlin, 24 stycznia.

N. Jork 4189500 do 4210500, Londyn 17658750 do 17774250, Paryż 188523 do 189472, Wiedeń 59350 do 59650, Praga 121944 do 122556, Włochy 182944 do 182456, Belgja 171071 do 171925, Budapeszt 149641 do 141356, Szwajcarya 726738 do 727314, Holandia 1556100 do 1563900. (AW.)

Gięda gdańska.

Gdańsk, 24 stycznia.

Warszawa 0,578 do 0,582, Marka polska 0,568 do 0,572, Dolar 5,9292 do 5,9494. (AW.)

Gięda krakowska.

AKCJE KRAKOWSKIE w tys. mp.

Powszechny kred. 450, Przemysłowy 2400, Małopolski 3100, Spółek zar. 22900, Komercyjny 700, Tokan 2150, Arma 2100

Impex 130, Br. Rolniczy 650, Ćmielów 7900, Zieleniowski 53000, Cegielski 2000, Parowozy 2700, Trzeb. żelazo 4025, Trzeb. tłuszcz 18000, Pocisk 5200, Górka 85500, Siersza G. 29000, Tępage 15750, Polska Nafta 2700, Pokucie 2250, Krakus 5700, Chodorów 26500, Strug 6000, Synlykat K. 1090, Niemojowski 3900, Terropol 400, Pol. Glob 550, Żegluga 475. (AW.)

Tendencja słaba.

Gięda zbożowa.

Lwów, 24. stycznia.

Ruch na giełdzie słaby, ogólny obrót około 70 ton. Transakcje w życie i owsie oraz mące pszennej prowizjonalnej. — Podaż na ogół niedostateczna jedynie w jeżdżeniu większe zaofiarowanie. — Tendencja w dalszym ciągu zwykła — usposobienie silne.

Pszenica krajowa 73/74 ex 1923 41 do 42 m. Żyto małopolskie 68/69 ex 1923 29 m. 500 do 30 m. 500 tys., Jeżdżenie małopolski brow. 24 do 25 m., Owies małopolski 44/45 ex 1923 26 do 27 m. — Mąka pszenna 40 prc. „0” 85 m., Mąka pszenna 55 prc. „1” 67 m., Mąka pszenna 70 prc. „4” 70 m., Mąka żytnia 60 prc. 62 m., Mąka żytnia 70 prc. 57 m., Otręby pszenne netto bez worka 14 m., Otręby żytnie netto bez worka 13 m.

Ceny rozumieją się w markach polskich za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadowania. Ceny szacunkowe bez trans.

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 24. stycznia.

Wczoraj przez cały dzień tendencja chwiejna, lekko zwykła. Obrót średni, Dolar am. 10 400 do 10½ m., kan. 9 m. 700 tys. do 9 m. 800 tys.

Zioto: 20 kor. 48½—50 mil. 20 frk. 44—45 m. 10 rubi 65—65 m.

Srebro: Kor. austr. 880—900 tys. 5 kor. austr. 4 m. 400 tys. do 4 m. 699 tys. Flor. 2 m. 200 tys. do 2 m. 300 tys. Ruble 3¼—3 i trzy czwarte m. Kopejki za rubel 1 i trzy czwarte do 2 m.

Gięda lwowska.

Balssa w dziale akcji trwa w dalszym ciągu. Liczne sprzedaże realizacyjne: brak większego zapotrzebowania. Kursa kotowanych i niekotowanych akcji słabe.

Tendencja zniżkowa. Usposobienie bezochotne.

TRANSAKCJE W AKCJACH.

Kursa w tysiącach:

Hipoteczny 3300, 3250, Pokred. 450, 465, 475, Przemysłowy 26500, 2675, 2650, Z. B. K. 1400, Browary 37500, 37000, 37250, 37100, (36750), Chodorów 27000, 27500, 27250, 27750, Gafota 1325, 1300, Tohar. 1900, Ćmielów 7500, 7600, 7450, 7400, 7425, 7300, Niemojowski 2800, 2850, Oikos 24500, 24750, 25000, 24000, 25000, 25250, 25500, Parowozy 2550, 2450, 2500, 2550, 2400, Pezet 850, 900, Pocisk 5000, 5200, Siersza g. 30000, 31200, Nafta 2900, 2925, P. T. B. 750, Marynin 6500, Rakszawa 20, 19750, 19500, 19750, Siersza el. 1300, 1400, Tespy 31500, 30000, 32000, 31500, 31750, 31900, 32250, Zieleniowski 54000.

OBRÓT W AKCJACH NIEKOTOWANYCH

Kursa w tysiącach:

Azot 2700, 2700, Bk Ziemi 230, 255, 260, (230 pięciusetka, 235 tysiączka), Brugger 4400, 4500, 4600 Czechowice 900, Czempiańska Huta 1900, Elekt. n. Sanem 750, 800, 825, 890, 810, Foresta 3500, Gazy 89000, 90000, 89000, 87000, 88000, Gazy zachodnie 60000, 59000, 58500, 58000, 57750, Jazolina 4900, 4800, 4900, 4950, 5000, 5050, 5075, Gazociąg 1450, Jaworzno 30000, Jrobne 134000, 133000, 132500, 132000, 132500, 133000, Le. 5000, 4900, Lesienice 10000, 10200, 10500, Lokomotywy 8000, 8100, Maszlejd 5500, Nitrat 1600, 1550, 1575

Olkusz 3630, 3550. Rolnictwo 1900.
Schön 430000. Szkło w Krośnie 7000.
Terpentyna 1400. Węgielki 230,
235, 240, nr. 220. Zagłębie 1600.

Giełda warszawska.

Warszawa (PAP) Notowania końca
we: Dolar Stan. Zjed. 9950, 1050, 9850;
franki złote 1913; Belgia 402—400—393;
Holandia 3.685; Londyn 11.990—11.750
—42.150—41.350; Paryż 441—445—437;
Szwajcaria 1716—1715—1750—1733—
1698; Wiedeń 140—142—138; Praga
288½—284.700; Włochy 432; Bony złote
1.400—1.500. 8% pożyczka 11—10½
ml.; Miljonówka 475—500.

AKCJE.

Bank dyskont. warsz. 16 m. Bk han-
dlowy 14.250, Bk dla handlu i przem.
4.250, Bk kred. warsz. 2.400, Bk powsz.
425. Bk małop. krak. 2.750, Bk polsko-
handl. Poznań —, Bk przemysł.
Lwów 2.450, Bk Tow. spółdz. Warszawa
27.500, Bk zj. społ. zarob. Poznań 23½
m., Bk Związku Ziemiaków 600, Bk Zjedn.
ziemi polsk. Warszawa 3 m., Cerata 750.
Ekspł. soli potasowych 33 m., Kłkowski i
Schołze 13 m., Puls 1.750, Spies i Syn
4.800, Włdt 825. Cukrownie: Chodorów
27 m., Czersk 3.400, Częstocice 12½ m.,
Gosławice 5 m., Michałów 6.450, Warsz.
Tow. fabr. cukru 17.250, Firlej 2.500. Ga-
zy 575, Drzewn przem. i handel 2½ m.,
Warsz. Tow. kop. węgla 19½ m., 22 m.,
24 m., Cegielski Poznań 2.800, Fitzner
i Gampner 30.750, Lenartowicz 5.300, Pol-
ska Nafta 2.650, Przemysł naftowy 4.200,
Sita i światło 2½ m., Tkanina 400, Pol-
ski Loyd 650, Lilpop, Rau i Loew. 3.250,
Modrzejowski zakł. 35 m., 48 m., Nor-
blin 7.200, Ortwein i Krasinski 1.400, O-
strowieckie zakłady 44 m., Parowozy
2.700, Pocisk 5½ m., Robn i Zieliński
1.900, K. Rudzki i Ska 7 m., 8.250—9 m.,
Starachowice 1—5 em. 17½ m., Ursus
4.350, Suchońców 10 m., Zieleniewski
57½ m., Zawiercie 1.050 m., Zyrardów
950 m., Belpol 190, Borkowski 3.350,
Hart 950, Br. Jabikowscy 775, Skóry i
garbn. 300, Syndykat rolniczy 7.400, Że-
gluga 525, Zachodnie tow. 500, Źmielów
7 m., Elektryczność 6.200, Pol. Towarz.
elektr. 710, Habersbusch 15½ m., Fabr.
pap. Klucze 4.200, Marynin 2.250, Pustel-
nik 3½ m., Sphrytas 9½ m., Brown Bo-
very 5.200, Szaniłin herbata 450.

O „Ziemi nieludzkiej“ pisze w Figa-
rze Robert De Flers: „Jest to dramat
skupiony, celowy, w którym potęga
wzruszenia od podniesienia kurtyzy do
zakochania utrzymuje się nie słabnąc
na chwilę. Nigdy jeszcze ten autor nie
dał nam sztuki o robcie tak doskonałej.
Jest to dramat żądzy i śmierci. Dzieło
Curela zwraca się do wszystkich. Zło-
bedzie ono z pewnością niezwykły roz-
głos i będzie wystawiane na scenach
całego świata, głosząc stawę francuskie-
go teatru“

„Kasia tancerka“. Poniedziałkowa pre-
mjera w Teatrze Nowości już dziś bu-
dzi tak żywe zainteresowanie, że ze-
wszad płyną zamówienia na bilety.

Rozpoczęcie sprzedaży bloczków abo-
namentowych. Celem umożliwienia spo-
kójnego nabycia bloczków abonamento-
wych na luty sprzedaż rozpocznie się
już w poniedziałek 28 bm. w gmachu
Teatru Wielkiego I. piętro od godz. 9 do
1. w południe. W ten sposób każdy bez
trudu przy okienku kasowym nabyć
będzie mógł swój abonament.

Z „Mrodej Scentki“. W niedzielę dnia
27 stycznia poraz 11-ty „Sędziowie“ St.
Wyspiańskiego. w wykonaniu najlep-
szych sił zespołu szkoły dramatycznej
będącej pod kierunkiem Fr. Frąckow-
skiego. Bilety wydaje kancelaria szkoły
od 11—1 popoł., ul. Chorążczyzny 7.

TEATR WIELKI:

Piątek, 25 stycznia o godz. 7 „Dan-
ton“.

Sobota, 26 stycznia o godz. 3 „Ko-
ściuszko pod Racławicami“. Uroczyste
przedstawienie dla młodzieży szkolnej;
z powodu 100 rocznicy urodzin Ancyca
poprzedzi przemówienie L. Benedy-
ktowicza

Pożyczka dolarowa.

SPRZEDAŻ TYLKO ZA WALUTY ZAGRANICZNE. — LOKATA KA-
PITAŁÓW FUNDACJI I KORPORACJI.

Warszawa, 25. stycznia.

Na onegdajszym posiedzeniu Ra-
dy ministrów uchwalono przedło-
żyć Prezydentowi Rzpltej do apro-
baty projekt rozporządzenia co do
wypuszczenia serii I-szej premjo-
wej pożyczki dolarowej. Na zasa-
dzie tego rozporządzenia minister
skarbu upoważniony będzie do wy-
puszczenia serii I. premiowej po-
życzki dolarowej na sumę 5 miljo-
nów dolarów z terminem dwulet-
nim od daty emisji. Seria ta opro-
centowana będzie w wysokości 5
proc. rocznie, a zabezpieczy ją
Państwo całym majątkiem.

Sprzedaż pożyczki odbywać się
będzie tylko za waluty zagraniczne.
Od obligacji serii I. pożyczki dola-
rowej będą wypłacane wygrane w
ogólnej kwocie 400.000 dolarów.
Obligacje w terminie ich płatności i
wygrane wypłacane będą w dola-
rach. Wygrane mogą być również
na żądanie posiadaczy obligacji wy-

placane w walucie polskiej w spo-
sób następujący:

Do czasu wprowadzenia nowej
waluty polskiej — w markach pol-
skich według kursu franka złote-
go, obowiązującego w dniu doko-
nania wypłaty, przyjmując, że 1
dolar = 5'18 franka złote. Po
wprowadzeniu nowej waluty pol-
skiej według kursu czeku na Nowy
Jork na giełdzie warszawskiej z
dnia, poprzedzającego dokonanie
wypłaty.

Obligacje pożyczki dolarowej
mają wszelkie prawa papieru, po-
siadającego bezpieczeństwo publ. i
mogą być użyte do lokowania ka-
pitałów osób pozostających pod o-
pieką i kuratelą, jakoteż kapitałów
fundacji, korporacji itd.

Termin otwarcia emisji, miej-
sca i sprzedaży obligacji, sposób
wypłaty odsetek, tudzież inne
szczegóły ustali minister skarbu.

Dewizy i waluty obce mocniejsze.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 24. stycznia.

(S) Nastroj w dewizach i walu-
tach obcych jest mocniejszy. Na
giełdzie robiono na 9.500.000 przy
ożywionych obrotach, przyczem

popyt był większy, niż podaż. Po-
zatem na mieście jest nastrój moc-
niejszy dla walut obcych. W ak-
cjach zainteresowanie bardzo sła-
be.

Kogo obciąża nasz system podatkowy?

NIEŚCIUSZNE ZARZUTY.

W ostatnich czasach słychać było
zarzuty, iż nasz system podatkowy
szczególnie obciąża (gł. przez nadmier-
ną zwiekszenie podatków konsumcyj-
nych i podwyżkę cen wyrobów mono-
polu rządowego. Zarzuty takie nie od-
powiadają istotnemu stanowi rzeczy —
zwłaszcza w ostatnim okresie. Zesta-
wienie wpływów skarbowych z podat-
ków i opłat obliczane w złotych wyka-
zuje, że obciążenie rolnictwa, przemy-
słu i kapitału wzrosło w grudniu w po-
równaniu z listopadem dzięki pierw-
szym wpłatom podatku majątkowego
prawie dwukrotnie, bo ze 6147.701,61
do 11.659.845,43 — tymczasem wpływ

z podatków pośrednich (od spirytusu,
wina, piwa, cukru, drożdży, węgla, o-
leju skalnego, zapak etc.) wyniosły w
grudniu w złotych 8.361.305,20, gdy w
listopadzie 7.835.634,46. Zwyzka zatem
jest bardzo nieznaczna.

Jest, zaś chodzi o wyroby mono-polo-
we, to monopol solny dał w grudniu
66.217 złotych, gdy w listopadzie
157.915. Różnica zatem nieznaczna.
Monopol tytoniowy dał w listopadzie
2.634.887 złotych, gdy w grudniu tylko
1.744.956 złotych. Obciążenie więc palac-
czy z tytułu podwyższenia cen w nar-
kach faktycznie się zmniejszyło przy
trzechowaniu na z cte

Sobota, 26 stycznia o godz. 7 „Ma-
dame Buterfly“, gośc. wyst. Szymano-
wskiej.

Niedziela 27 stycznia, o godz. 3 „Ko-
ściuszko pod Racławicami“. Uroczyste
przedstawienie popularne z powodu 100
rocznicy urodzin Ancyca.

Niedziela, 27 stycznia o godz. 7 „Dan-
ton“.

TEATR MAŁY:

Piątek, 25 stycznia o godzinie 7
„Dzwonek alarmowy“.

Sobota, 26 stycznia o godzinie 7.
„Dzwonek alarmowy“.

Niedziela, 27 stycznia, o godzinie 7
„Dzwonek alarmowy“

TEATR NOWOŚCI:

Piątek, 25 stycznia o godzinie 7.
„Królowa Montmartru“

Sobota, 26 stycznia, o godzinie 7.

Niedziela, 27 stycznia, o godzinie 7.
„Królowa Montmartru“.

Biuro Koncertowe M. Tuerka. Piątek
25. stycznia: Koncert kompozytorski K.
Szymanowskiego. Niedziela 27. stycznia:
Koncert H. Ottawowej i St. Szymanow-
skiej.

Z sali koncertowej. Dziś, w piątek
odbędzie się II. Koncert Kompozytorski
Karola Szymanowskiego. Zainteresowa-
nie się publiczności otrzymie. Wszyst-

że po wprowadzeniu złotego za-
trzymać jeszcze w obiegu przez pe-
wien czas markę polską, równo-
cześnie jednak przedsięwzięcie
środków dla ochrony marki przed de-
precjacją w tym przejściowym o-
kresie dwuwalutowości. Skądinąd
stychać, że istnieje projekt, by w
zamian za wycofanie marki Skarb
Państwa dawał pożyczkę wewn.

*

Monopol tytoniowy nabył fabrykę
papierosów „Patria“. 21. bm. odbyło się
w Poznaniu nadzwyczajne zebranie ak-
cjonariuszów fabryki papierosów „Pa-
tria“, które zatwierdziło sprzedaż całej
go majątku spółki państwowemu mono-
polowi tytoniowemu. Akcjonariusze o-
trzymali za jedną akcję 1000 marekwa
4 i pół franka szwajcarskiego. Monopol
przejął fabrykę „Patria“ 22 bm. i pro-
wadzi ją dalej na własny rachunek. Fa-
bryka jest największą w Polsce.

*

Akcje nie wchodzi do podatku ma-
jątkowego. Wobec zbliżającego się ter-
minu składania zeznań o podatku ma-
jątkowym, niżej podaje do posiadaczy akcji
i udziałów przedsiębiorstw krajowych
na wzięcie, czy w deklaracji
należy wykazywać ilość posiadanych
wal rów W „Dzienniku i sław“ Nr. 4.
z dnia 15 bm. znajdujemy „Rozporząd-
zenie IV. ministra skarbu z dnia 1.
stycznia 1924“ poz. 32. gdzie czytamy:
„Do art. 6., części druga, par. 7. „Ak-
cje i udziały krajowych towarzystw i
spółek wyłącza się z podstaw opoda-
tkowania osób, które posiadają takie ak-
cje i udziały! W analogiczny sposób
należy traktować udziały w spółkach
firmowych i firmowo-komandytowych,
(gawrych spółkach handlowych). O ile
jednak posiadacz posiada akcje lub udzia-
ły zagranicznych towarzystw i spółek,
to wartość tych akcji, względnie u-
działów należy doliczyć do majątku ich
posiadacza“.

*

(o) Opłaty za visum do Niemiec.
Niemiecki konsulat podaje do wiado-
mości że od dnia 18 stycznia będzie
pobierana od obywateli Państwa Pol-
skiego opłata za visum do Niemiec w
następującej wysokości za prawo jazdy
do Niemiec i z powrotem lub za prze-
jazd przez Niemcy z prawem powrotu
100 marek złotych za wjazd albo prze-
jazd terytorjum niemieckiego 40
marek złotych przeliczonych na kurs
dzienny marki polskiej jest to równo-
wartość opłat, uiszczanych przez pod-
danych niemieckich za wjazd do Polski

*

Nabywanie cukru i spirytusu. W Min.
skarbu odbyła się konferencja zainte-
rowanych w przemyśle cukrowniczym i
spirytusowym kół producentów i konsu-
mentów. Miaowicie min. skarbu zamie-
rza wydawać zezwolenia na utrzymy-
wanie wolnych składów w tych miej-
scowościach, gdzie będą odpowiednio
magazyny. W ten sposób kupcy będą
mogli nabywać potrzebny im cukier w
mniejszych ilościach. Poza tem przypo-
miano przedstawicielom producentów,
że udzielono im kredytu akcyzowego w
tym celu, ażeby z niego czerpali, udzie-
lając go także odbiorcom. Przedstawi-
ciele cukrownictwa przyrzekli załatwie-
nie tej sprawy w najkrótszym terminie.
W sprawie wolnych składów spirytusu
min. skarbu włożyło na organizację pro-
ducentów obowiązek dostarczania ze
swoich wolnych składów spirytusu
wszystkim bez wyjątku, którzy do han-
dlu spirytusu są uprawnieni. Zebrani wv
powiedzieli się za utrzymaniem już ist-
niejących wolnych składów przy fabry-
kach wódek i za udzieleniem koncesji
na takie składy tym fabrykom, które
dają pełną rekoimie, że zadośćuczynią
warunkom, postawionym przez ministe-
rjum skarbu.

*

Prawo patentowe. Na podstawie
nowej polskiej ustawy patentowej, która
zostanie uchwalona w najbliższym czasie,
Urząd patentowy ma prawo odmówić u-
dzielenia patentu, jeżeli okaże się w spo-
sób jawny, że wynalazek nie jest nowy.
W razie pogwałcenia praw patentowych
zas rzezonych strona winna jest nie tylko
wynagrodzić straty, lecz zwrócić równo-
ważnik przyrostu swego majątku, powsta-
łego z nieprawego użytkowania patentu.
Prawo wyłącznego korzystania z wynal-
zku trwa lat 15, opłaty zaś stale wzra-
stają, poczynając od 20 zł. w pierwszym
roku, dochodząc do 360 zł. w 15-tych roku,

kie prawie miejsca wykupiono w 2
dniach.

Dział ekonomiczny.

DLUŻSZA STABILIZACJA FRAN-
KA ZŁOTEGO.

Warszawa, 24. stycznia.

(M) Na dzisiaj wartość franka
złotego dla władz skarbowych u-
stalono ponownie na 1.900 tys. mkp.
Kurs giełdowy franka wynosił
wczoraj od 1.902 tys. do 1.910 tys.
Taki stan rzeczy trwa od tygodnia
i zdaje się zapowiadać dłuższą sta-
bilizację, której jednak niechętnie
poddaje się paskarstwo, wystrubo-
wawszy zresztą już poprzednio ce-
ny do najwyższego stopnia.

*

OBOK ZŁOTEGO BĘDZIE KUR-
SOWAŁA MARKA POLSKA.

Warszawa, 24. stycznia.

(M) W rozmowach z posłami
premjer Grabski miał oświadczyć,

